

Klima- og miljødepartementet  
postmottak@kld.dep.no

|                 |                  |
|-----------------|------------------|
| Vår dato        | 10. oktober 2025 |
| Deres dato:     | 5. august 2025   |
| Vår referanse   | [Ref. nr.]       |
| Deres referanse | 24/2517          |

## Forslag til forskrift om tilskudd til naturrestaurering - høringsinnspill

Vi viser til departementets høringsbrev og høringsnotat og takker for muligheten til å gi innspill til departementets forslag til forskrift om tilskudd til naturrestaurering. Fornybar Norge støtter målet om økt naturrestaurering og tror en tilskuddsordning kan øke tempoet og omfanget av restaureringstiltak.

Fornybar Norges formål er å jobbe for at Norge hurtigst mulig blir et nullutslippssamfunn med vekst og verdiskaping basert på fornybar energi, elektrifisering og annen utslippsfri energibruk.

Anlegg for produksjon og distribusjon av fornybar kraft er grunnlaget for norsk industri og velferdssamfunnet. Infrastrukturen ble bygget over mange tiår, og legger beslag på og har endret natur og landskap. Dette startet som "bygging av landet" med begrenset oppmerksomhet på natur, mens vi i dag ser at kunnskapen om og hensynet til natur og miljø er styrende for drift og utvikling av nye anlegg.

Fornybar Norge støtter departementets mål om å restaurere mer forringet natur og styrke og reetablere verdifulle økosystemtjenester. Fornybarnæringen jobber systematisk i samsvar med tiltakshierarkiet for å unngå særlig viktig natur, begrense anleggenes påvirkning og restaurere påvirket natur. Våre medlemmer gjennomfører en rekke restaureringstiltak frivillig og etter pålegg fra energi- og miljømyndighetene. Vi erfarer også at det er en økende interesse for å gjennomføre naturkompensasjonstiltak, men opplever det som krevende med dagens regelverk.

## Sammendrag av innspill

- Fornybar Norge vil påpeke verdien ved god samordning av pålagte restaureringstiltak og tiltak som kan få tilskudd, og anbefaler at forskriften peker på slike muligheter.
- Fornybar Norge anbefaler at det i forskriften åpnes for at også private og offentlige næringsaktører kan søke om tilskudd til naturrestaurering da dette blant annet kan gi økt bruk eller restaurering av påvirkede arealer.
- Fornybar Norge anbefaler at tidsangivelsen for bevaring av det restaurerte området tas inn i forskriftens §5. Alternativt bør det presiseres kriterier for ulike avtaleperioder.
- Fornybar Norge anbefaler at departementet utvikler et rammeverk for grunneieravtaler for naturrestaurering, som også kan benyttes av næringsaktører som ønsker å gjennomføre naturkompensasjonstiltak.
- Fornybar Norge etterlyser en begrunnelse for den geografiske avgrensingen av tilskuddsordningen, som synes å ikke omfatte dypere fjorder og hav.

## Bakgrunn

Departementet viser til naturavtalen og avtalens mål om *"at innen 2030 skal det være iverksatt effektiv restaurering av minst 30 prosent av arealene med forringede økosystemer"*. Klima og miljødepartementet har opprettet en tilskuddsordning for naturrestaurering og foreslår nå en forskrift for å oppfylle kravene i økonomiregelverket.

Departementet klargjør at man ved å restaurere forringet natur, kan få tilbake verdifulle økosystemtjenester og bidrar til styrking eller reetablering av økosystemtjenester som klimatilpasning, vannrensing eller karbonlagring. Departementet avklarer også at *"naturrestaurering er tiltak som bidrar til å for bedre eller gjenopprette tilstand i økosystemer som er blitt forringet eller ødelagt"* og at *"tiltakene må være av en viss vesentlighet og være egnet til å gi varig virkning"*.

Departementet opprettet i 2024 en ny tilskuddsordning for naturrestaurering for å styrke arbeidet med å restaurere forringet natur i Norge. Departementet foreslår å forskriftsfeste ordningen for å oppfylle kravene økonomiregelverket stiller til utformingen og forvaltningen av tilskuddsordninger.

## Departementets forslag og Fornybar Norges kommentarer

Departementet foreslår

- *"at aktuelle tilskuddsmottakere kan være kommuner, organisasjoner og private grunneiere".*  
Departementet foreslår videre at *"det ikke gis tilskudd til naturrestaurering som kan pålegges eller er pålagt en ansvarlig tiltakshaver".*  
Det blir også presisert at det *"ikke gis tilskudd til naturrestaurering som kan pålegges eller er pålagt en ansvarlig tiltakshaver"*

**Kommentar:** Fornybar Norges medlemmer er ofte "ansvarlig tiltakshaver" for eksisterende og nye anlegg for produksjon og distribusjon av fornybar kraft. Dette er i hovedsak anlegg som har fått konsesjon etter energi- og vassdragsregelverket. For disse tiltakene vil det derfor ofte foreligge en hjemmel for å pålegge tiltakshaver restaureringstiltak. Fornybar Norges medlemmer tar også frivillig initiativ til naturrestaureringstiltak. Slike tiltak gjennomføres i samarbeid med grunneier, kommuner og andre interessenter. **Fornybar Norge vil påpeke verdien ved god samordning av pålagte restaureringstiltak og tiltak som kan få tilskudd, og anbefaler at forskriften peker på slike muligheter.**

Våre medlemmer ser etter muligheter for å utvikle energiprosjekter på grå arealer og andre arealer som allerede er påvirket av annen bruk. I en del tilfeller innebærer det også områder med naturrestaureringspotensial. Noen slike restaureringstiltak kan tas inn som vilkår i en konsesjon, men det kan også være et stort potensial for ytterligere restaurering. **Fornybar Norge anbefaler at det i forskriften åpnes for at også private og offentlige næringsaktører kan søke om tilskudd til naturrestaurering da dette blant annet kan gi økt bruk eller restaurering av påvirkede arealer.**

- *"at en forutsetning for å kunne tildeles tilskudd til restaurering, er at det inngås avtale mellom grunneier og staten om langsiktig bevaring av arealet som skal restaureres".*

**Kommentar:** I departementets forslag nevnes en avtaleperiode på 40 år, og Fornybar Norge anbefaler at denne tidsangivelsen også tas inn i forskriftsforslagets § 5. Alternativt bør det presiseres kriterier for ulike avtaleperioder i forskriften. Dette er kriterier som også vil kunne ha overføringsverdi til blant annet avtaler om frivillig naturkompensasjon. Fornybar Norges medlemmer legger tiltakshierarkiet til grunn ved utvikling og drift av

energiprojekter, og naturkompensasjon utenfor prosjektområdet er aktuelt for flere.

Regelverket på området er imidlertid uklart og begrenset. **Fornybar Norge anbefaler at departementet utvikler et rammeverk for grunneieravtaler for naturrestaurering, som også kan benyttes av næringsaktører som ønsker å gjennomføre naturkompensasjonstiltak.**

- at det *"skal kunne gis tilskudd til tiltak som bidrar til å restaurere natur som er blitt forringet eller ødelagt"* og videre at *"Dette kan være tiltak i økosystemer som skog, fjell, kulturlandskap og åpent lavland, vassdrag og kystvann, og våtmark inkludert gruntvannsområder, tidevannssenger, tidevannssump og ålegressenger langs kysten"*.

**Kommentar:** Vi oppfatter at denne avgrensningen innebærer at restaureringstiltak i hav og dypere fjorder ikke er omfattet av ordningen. Vi savner en begrunnelse for denne avgrensningen da behovet og restaureringspotensialet kan være stort. I disse områdene vil også samarbeid med næringsaktører være aktuelt. **Fornybar Norge etterlyser en begrunnelse for den geografiske avgrensningen av tilskuddsordningen, som synes å ikke omfatte dypere fjorder og hav.**

Vennlig hilsen  
Fornybar Norge

Øistein Schmidt Galaaen  
Direktør Produksjon og bærekraft

Vegard Pettersen  
Bransjedirektør bærekraft